
Jak zbytečně nepokazit přijímačky

Jak zbytečně nepokazit přijímačky

Kdyby bylo přijímací řízení výlučnou záležitostí schopností a znalostí, mnozí uchazeči by uspěli podstatně lépe. Jenže na výsledcích se mohou významně podílet i aktuální okolnosti a vlivy přímo při zkouškách. Nikomu nepřeju, aby přišel na zkoušky v jiný termín, pozdě, do špatné místnosti, bez dokladů... Nicméně každý rok se to někomu stane. Některá nedopatření jdou napravit snadno, jiná jsou pro uchazeče téměř fatální. Podstatné však je, že i když se najde řešení, problém může uchazeče natolik vyvést z míry, že nepodá svůj obvyklý výkon.

Ale popořádku. Uchazeč se dobře připraví na všechny testy. Stejně by se měl připravit i na organizační stránku přijímacích zkoušek. Občanský průkaz, pozvánka, rezervní propiska, další povolené pomůcky, pití, vypnutý mobil.

Při samotné písemné části je nutné dávat bedlivý pozor na veškeré instrukce. Předpokládat, že už mám všechny testy v malíčku, je velmi ošidné. Někdy může změna dvou, tří slovíček významně změnit charakter testu. Podobně je nutné pečlivě vyplňovat hlavičky – při vyhodnocení stroj nepozná, že uchazeč zaznamenával jiný test, má pak malý počet bodů.

Poslední večer před přijímačkami

Obvykle se říká, že večer před zkouškou už není výhodné učit se. Lze souhlasit. Nicméně někoho koukání do učebnice nebo do vypracovaných otázek vlastně uklidňuje, je méně nervózní, než když se má „bavit“ v kině.

PhDr. Václav Mertin

Nelze však předpokládat, že tím na poslední chvíli dohoní předcházející nedbalou přípravu. Kdo o sobě ví, že by ho vyvádělo z míry vědomí, kolik toho neumí, tak ten ať už poslední večer a ráno před zkouškou na učebnice ani nesáhne.

Něco na povzbuzení?

A co prášky či alkohol na povzbuzení? Rozhodně platí striktní zákaz použít vše dosud nevyzkoušené. Zejména stoprocentní doporučení kamarádů, co jim perfektně zabralo, jsou sice lákavá, ale velmi riskantní. Pokud však něco uchazeči již opakovaně úspěšně fungovalo při předcházejících podobných situacích (maturita, konkurz...), pak nevidím důvod, proč postup nevyužít znovu. Jestli má pocit, že pomohl talisman, tak ten se určitě povoluje bez omezení. Pokud se snad cítí dobře s oporou někoho blízkého, pak proč ne.

Když vás čeká ústní pohovor

Podobně ústní část přijímací zkoušky vyžaduje specifickou přípravu. Zatímco testy mají přesný řád a pořádek, na ústní část je třeba být nastaven na rozmanité možnosti. Některá komise se ani neusměje, zatímco jinde se snaží trochu uvolnit napětí. Někdy se dlouho čeká, jindy může mít uchazeč pocit, že všechno probíhá strašně rychle – ve všech případech musí prodat co nejvíc z toho, co má připraveno.

Dlouhé čekání vyčerpává a unavuje – je nutné pít a jíst. Někdo si krátí chvíli hovory s druhými uchazeči i s těmi, kteří už mají vše za sebou. Jen je třeba si uvědomit, že někteří uchazeči se tváří velmi suverénně, předvádějí, kde všude už byli, co všechno znají, co přečetli. Méně zkušení uchazeči si neuvědomí, že každý v náročné situaci reagujeme různě, a může to u nich pak vést k pocitu vlastní neschopnosti, nedostatečnosti.

Rozhodně uchazeč nic nezkazí tím, že se chová slušně. Člověk se i v napětí může chovat přátelsky, usmívat se, dívat se do očí. Mluvit tak, aby členové komise slyšeli. V případě, že má na některou otázku odlišný názor než člen zkušební komise, může ho hájit, ovšem jde spíše o to, aby ukázal, jak uvažuje, jak je obeznámen s problematikou, jak umí argumentovat, než aby bojoval do úplného vítězství. To se pak může stát vítězstvím Pyrrhovým. Ne vždy se setkají s plným porozuměním učitelů v komisi „povzbuzující“ vyjádření ze strany uchazeče typu „To je dobrá otázka“... K dobrému tónu patří i to, že si obě strany na konci sezení poděkují a popřejí vše dobré.

Tréma není na škodu

Vlastně nepadlo ani slovo o trémě, nervozitě. Dospělý uchazeč už podobných situací zažil řadu (možná před nedávnem maturitu), dobře ví, že mírná tréma je naprosto v pořádku – pomáhá aktivovat obranné síly. Možná také ví, co mu pomáhá v boji s trémou. Začít pracovat na trémě den nebo týden před zkouškami je velmi pozdě.

Při všech problémech, které mohou vzniknout, by uchazeč neměl zapomínat, že proti němu sedí kantoři, kteří většinou mají pro každého uchazeče i obyčejné lidské pochopení, protože si dobře pamatují, jak se oni sami kdysi ucházeli o studium.

Uchazečům radí: PhDr. Václav Mertin, zástupce vedoucí katedry psychologie FF UK